

Mukaanda wa tsiomi wa Pawuli kwaa basi Tesalonika Kotili a mukaanda

Pawuli abali libuundu la ku ngaanda a Tesalonika, mu taanga dia midieenge mia nde mia isala kia Nziaambi mia mbala ya dioolo. Nde ayeni ku ngaanda yii nha mbisi a usiisi ngaanda a Filipi. Ngaanda a Tesalonika yili ku taanda a tsi ya kuumbu Eleene, ku peembi ya Esete, mu itinini kia Masedwane. Tesalonika yili ngaanda yibubaata kaari kwala. Bieenyi bialaa bibaadi-aala mu ngaanda yii, na vulu-vulu Bayuudayo. Bayuudayo babamosi a bakisiingi pe nziisili a Pawuli, na bo bamubingi mu ngaanda yii. Ka Pawuli asonii kwaa basi Tesalonika boosi, babaki-ingili mayele mu uduku Yiisu. Mu yii, nde li mu uhama mu uha nziisili a nde. Babayii mandaa ma Biibila bali mu uleele ti, mukaanda wu, li mukaanda watsiomi wu Pawuli asonii kwaa mabuundu moosi. Ni mu buu, nde ali ka mukaanda wavulu bukulu mu mikaanda mia Lilasina li Linyatii.

Kiiti kia tsiomi natee kia bitata (1–3) bili mu umweese bisi buli itwaari kia Pawuli na basi Tesalonika. Pawuli ayaki mamvuungu mamabwe ma libuundu la ku ngaanda a Tesalonika. Nde li mu ulibili bo moonyi mu isala ki nde asi kwaa bo. Nde li mu uleele ka bo, mu ki iteesi nde ali na nzala ya ubwamonono na bo. Mu kiiti kia bina na kia bitaana (4–5), Pawuli li mu uhamisa basi Tesalonika mu ukulu mu idiingi kia bo mu Kristo. Nde

li mu uha mamvutu, mu manduru mamali mu uviinzili mitimi mia libuundu lilinyatii. Bangaa Kristo batsiomi, bakikebe ti Kristo ayiri avutuu mawasa. Kaba, balibuundu babamosi bakwiiri, tswaamina Pfumu Yisu uyiri avutuu. Ni mu buu, bangaa Kristo bali mu ufulusunu manduru mu uyaaba, buni babakwa baa bakaaba. Pawuli li mu uleele ti *babakwa na babali moonyi, bo boosi itwaari bali mu Yisu Kristo*. Sa iba na iluumbu ki bo boosi busiimbuu mu likwa. Uli na ndutu mu ukebe iluumbu kia Pfumu Yisu, ka a uli na muutu pe wayaaba taanga dia iluumbu kii. Ndaa yavulu ndutu, ni uba itwaari na Pfumu, weti bu Pfumu ali mu uloombo.

Mabwee

¹ Me Pawuli, Siila na Timoteo, dili mu usonuu mukaanda wu kwaa libuundu la ku ngaanda a Tesalonika. Lo lili libuundu la Nziaambi Taayi na Pfumu Yisu Kristo: nyaala bweese na iyeenge biba na beni.

Pawuli li mu uyutulu matoondo kwaa Nziaambi mu imiini kia basi Tesalonika

² Taanga dioosi, bisi dili mu ubaavutulu matoondo kwaa Nziaambi mundaabeni boosi, na dili mu ubaalibilanga moonyi mu beni mu makuundu ma bisi.

³ Mu ngwanya, bisi dili mu ulibili moonyi nha kulu a Taayi a bisi Nziaambi, buni beni dili mu usa bisala mu mukonono mundaabeni imiini kia beni, mu litoono na ilimbisi kia beni mu Pfumu a bisi Yisu Kristo nha kulu a Nziaambi a bisi.

⁴ Baana ba ngu, bisi diayaaba ti Nziaambi atoono beni na nde asooli beni, paa beni diba baata ba nde.

⁵ Mu ngwanya, mu taanga di bisi diayaabisi beni Ndaa Yimbwe, a yali ndila mu bitoolo pe. Ka bisi diayaabisi yo, mu lituu na libaasila la Muheebili wa Ngira na mu ilimbisi kioosi. Beni diayaaba bwali ndiaatili a bisi nha kati a beni, munda mbweeyili a beni.

⁶ Beni diaduki ifwaani kia bisi na kia Pfumu. So bu beni diali kutso mapasi, beni diayaki Ndaa Nziaambi mu kinyi yili mu umata kwaa Muheebili wa Ngira.

⁷ Ni mu buu, beni dika ifwaani ki ibwe kwaa bangaa imiini bali mu bitinini bia Masedwane na Akayi.

⁸ Mu ngwanya, ubanduu kwa beni, mandaa ma Pfumu Nziaambi a ma yuuyini na tee ku Masedwane na ku Akayi. Ka mvuungu a imiini kia beni mu Pfumu Nziaambi ya yabini mu mabuu moosi. Mu yii bisi a dili na nzala ya utsuu mu yo pe.

⁹ Baata boosi bali mu utsuu munda nziakili yi beni diayaki bisi, mu taanga di bisi diayiri kwaa beni. Na bo bali mu utsuu ka mu ndaa yi beni diabwoongili biteyi mu ukiinguu kwaa Nziaambi mu usalila nde, nde wuli Nziaambi wa moonyi na wa ngwanya.

¹⁰ Beni dili mu ukebe ti, Yiisu mwaana nde amata ku mayula. Ni nde Nziaambi asiimbili mu babakwa. Nde li mu ukuulu bisi mu kesi a Nziaambi yika bebebe.

Isala kia Pawuli ku ngaanda a Tesalonika

¹ Baana ba nguu ba me, beni bame diayiluu uyaaba ti, a mu ibuu pe bisi diayiri kwaa beni.

² Beni diayaaba ka ti, tsiomi bakituu bisi na bamweesi bisi pasi ku ngaanda a Filipi. Ka Nzi-aambi aha bisi ibaala kia uyaabisa Ndaa Yimbwe mu ilimbisi kwaa beni, so bu yali ti kutso nd-waanisi.

³ Mu ngwanya, pamisi yi bisi diayiri beni a yili ya pia pe. Yo a yamata pe mu matsimi ma bisi ma butsa-butsa, na bisi a dili mu ufutu pia kwaa muutu so mosi pe.

⁴ Ka Nziaambi amoni ti bisi dili ba kuu, nde aheeri bisi isala kia uyaabisa Ndaa Yimbwe. Bisi a dili mu usaa pe umonuu bababwe nha kulu a baata, ka kwaa Nziaambi wuli mu ukengese mitimi mia bisi.

⁵ Beni diayiluu uyaaba ti, bisi a diasialili pe tsuyili ya peluu. Bu mosi ka, bisi a diasalili pe bitoolo mu nzala ya ubaa mboongo! Nziaambi li mbaangi a bisi.

⁶ Bisi a diasaa pe mbilili yili mu umatuu kwaa baata, so yaba kwaa beni, so yaba kwaa baata bakimi.

⁷ Ka bunu, bisi aba utuu ubamuu beni ku tsini a litumu la bisi, munda ti bisi dili batumu ba Kristo! Ka bisi dimweesi buleembi nha kati a beni, weti bu nguu ubaaba na buleembi mu baana ba nde.

⁸ Bisi dili na litoono lalaa mu beni, ni mu buu, bisi dili diayilimi a ndila mu uyaabisa beni Ndaa Yimbwe wa Nziaambi pe, ka na uha idiingi kia bisi mu beni, mu ndaa ti beni diaka ba mbayi ba bisi ba litoono.

⁹ Baana ba nguu, beni dili mu ulibili moonyi mu mapasi ma bisi diamoni mu isala kia bisi. Bisi diasiali butsuu na nyanga mu unyaala uba mufunu kwaa muutu so ndila mosi mu beni. Ka bunu bisi diakiyiisi beni Ndaa Yimbwe ya Nziaambi.

¹⁰ Beni dili bambaangi ba bisi na Nziaambi: Ndiaatili a bisi nha kati a beni ba ngaa imiini, ya li ya ngiri, wa suungunu na wa buleembi, na yahele na bisieembi.

¹¹ Beni diayaaba ti bisi diadiaati na mosi mosi mu beni, weti taayi na baana ba nde.

¹² Bisi diahamisi beni na diahi beni mandoongi. Bisi dialoombi kwaa beni mu mukonono mu uba na ndiaatili yi Nziaambi atoono. Nde wuli mu uta beni mbili mu ukoto mu Ipfumu kia nde na mu buzitu ba nde.

¹³ Bisi dili mu ubaavutulanga matoondo kwaa Nziaambi mu ndaa ti mu taanga di bisi diayaabisi beni ndaa a Nziaambi, beni diayuyi yo na diayaki yo. Beni a diayaki yo pe weti mandaa mapaamba ma baata bubaa leele, ka weti ndaa a Nziaambi. Mu ngwanya mo mali mu baamatuu kwaa Nziaambi, na biyuluu bia mo bili mu umonuu mu beni bangaa imiini.

¹⁴ Baana ba nguu, beni dimaaduku ifwaani kia mabuundu ma Nziaambi mali mu itinini kia Yuuda, mali mu usa imiini mu Yiisu Kristo. Beni diamoni pasi kwaa baata ba tsi a beni, weti bu mabuundu maa mamoni pasi kwaa Bayuudayo.

¹⁵ Bayuudayo baa, badusi Pfumu Yiisu na mibili, na bo bakwaamisi bisi. Nziaambi a ubaayaanga mu bo pe na bo bali mitaata mia baata boosi!

¹⁶ Bo bali mu ukoonoso bisi uyiisi kwaa bifumbu bikimi ndaa yiyituu uyobolo bo. Bo bali mu

ubweese masumu makimi nha yulu a masumu ma bo bubaayiluu taanga dioosi. Ka nha tsieelele, kesi a Nziaambi yimaabwiilili bo.

Pawuli li na nzala ya ubwayamono libuundu la ku Tesalonika

¹⁷ Baana ba nguu! Bisi dili diakabuu na beni mu mwaana taanga hoolo, mu musunyi ka a mu mutimi pe. Ka bisi dili na nzala yalaa ya ubwamono beni, na bisi diasi mifuri mialaa mu ukuusu nzala yii.

¹⁸ Bisi diali na nzala yalaa ya uyiri kwaa beni, na me Pawuli me navesini uyiri kuu mbala dialaa. Ka Saatina akoonisi bisi uyiluu buu.

¹⁹ Mu ngwanya, ndila beni dili ilimbisi kia bisi, ka a muutu mukimi pe. Beni dili ilimbisi kia bisi, kinyi a bisi, na iburu kia mbiingili ki bisi dimono kinyi mu kio nha kulu a Pfumu a bisi Yiisu Kristo nha nde akaayiri avutuu.

²⁰ Mu ngwanya, beni dili buzitu na kinyi a bisi.

3

¹ Nha tsieelele, bisi a diabwituu pe ukama mutimi mu ukebe. Bisi diaholi kesili ya udiaala bisi bake ku ngaanda ya Ateene.

² Na diatsinduu beni Timoteo, mwaana a nguu a bisi. Nde li mbaayi a bisi wa isala kia Nziaambi, mu uyaabisa Ndaa Yimbwe ya Kristo. Bisi diayilii buu, paa nde ahamisa beni na uha beni ibaala mu imiini kia beni,

³ paa muutu so mosi mu beni anyaalaa udee munda mbingisi di bisi dili mu umono. Beni bame diayiluu uyaaba ti, mbingisi di dili minhana mia Nziaambi munda bisi.

⁴ Mu ngwanya, nha bisi diali itwaari na beni, bisi diakwiyaabisi beni ti, sa babingisi bisi. Beni diayiluu uyaaba ti, maa ni mamayilimi.

⁵ Ni mu buu, bu nali ka utuu pe ukutu mutimi mu ubaakebanga, me na tsindii beni Timoteo mu uholo mamvuungu ma imiini kia beni. Me na li na boomo ti Saatina a biti beni mu mapuusu; na isala kia bisi kia keni uba isali kia paamba.

⁶ Ka mu taanga di, Timoteo maamata kwaa beni, na maa yaabisi bisi mamvuungu mamabwe ma imiini na litoono la beni. Nde maa yaabisa bisi ti, beni dili mu ubaalibilanga moonyi mu bisi mu litoono loosi, na beni dili na nzala yalaa ya ubwamono bisi, weti bu bisi ka dili na nzala yalaa ya ubwamono beni.

⁷ Ni mu buu baana ba nguu, kutso mangebe na mapasi ma bisi moosi, bisi diabayi pamini munda imiini kia beni.

⁸ Mu taanga di, bisi dili mu ubwamono kinyi, munda ti beni dili dianambata mu itwaari na Pfumu.

⁹ Mu ki iteesi bisi dituu uvutulu matoondo kwaa Nziaambi munda beni, munda kinyi yoosi yi beni diaha bisi nha kulu a nde?

¹⁰ Butsuu na nyanga, bisi dili mu uloombo kwaa Nziaambi mu mifuri, paa nde aha bisi muswa wa ubwamono beni mu mamono misi. Na paa ti, bisi dibweese bibili keni biahele mu imiini kia beni.

¹¹ Nyaala Nziaambi nde makulu, Taayi a bisi, na Pfumu a bisi Yiisu, baha bisi kuulu ya uyiri kwaa beni!

¹² Nyaala ti Pfumu ayiluu ubwakulusu litoono li beni dili na lo bana mu bana, na mu baata boosi, mu ifwaani kia litoono li bisi dili na lo mu beni.

¹³ Nyaala nde ahamisa mitimi mia beni, paa beni diba baata bangiri, na baata bahele na bisieembi nha kulu a Nziaambi Taayi a bisi, na mutaanga di Pfumu a bisi Yiisu na baba ngiri ba nde boosi bakaa yiri avuutu. Amen.

4

Ndiaatili yili mu uha Nziaambi kinyi

¹ Baana ba nguu, beni diayii kwaa bisi buni beni dituu udiaata mu uha kinyi kwaa Nziaambi. Ngwanya, beni dili mu uyiluu buu. Ka mu taanga di, bisi dili mu uloombo na uhamisa beni mu kuumbu a Pfumu Yiisu mu uyiluu miabwavulu mii iteesi!

² Beni diayaaba mandoongi ma bisi diahi kwaa beni, mamati kwaa Pfumu Yiisu.

³ Dimono litoono la Nziaambi ni lili ti: beni diba na ndiaatili yatsieeme na uhele uba kutso tsoongili.

⁴ Nyaala pasi muutu mu beni ayaaba ukuku nyutu a nde kutso tsieemini na buzitu,

⁵ kwahele a uba ku tsini a litumu la manzala mamabi, weti buli mu usa bangooyi babahele uyaaba Nziaambi.

⁶ Mu ndaa yii, muutu so mosi pe wafwaana usa bubi kwaa mwaana a nguu a nde, so a buu pe, ukwaamisa nde. Bisi diakwiyaabisa beni ndaa yii, na bisi diayilii udutu beni matswi mu ndaa yii. Pfumu sa asieembe babuyiluu mandaa mamabi maa.

⁷ Nziaambi a ata bisi mbili pe mu udiaata kutso ma ndaa mviindi, ka mu udiaata kutso tsieemini.

⁸ Ni mu buu, muutu wu ubisi uyuu mandoongi ma, nde a abisi muutu pe, ka nde bisi Nziaambi wuli mu uha beni muheebili wa Ngiri.

⁹ Bisi a dili pe na nzala ya ubwasonuu beni mandaa mu yatala litoono mu bambaayi. Mundaa ti, Nziaambi nde makulu ayiisi beni litoono mu bambaayi.

¹⁰ Ni litoono me lii beni dili mu umweese kwaa baana ba nguu ba ku Masedwane. Ka, baana ba nguu, bisi dili mu uhamisa beni mu uyiluu miavulu mii.

¹¹ Disa mifuri mu uba mu iyeenge. Ditala ndila mandaa ma beni bame, na disaa idiingi kia beni mu mioo mia beni bame, weti bu bisi diakwiyaabisa beni yo.

¹² Ndiaatili a beni sa yisa ti bangooyi baha beni likiinzi, na beni a diba pe mufunu kwaa muutu so mosi.

Nziriri a Pfumu

¹³ Baana ba nguu, bisi diatono ti beni diyaaba ngwanya mu yatala baata babakwa, paa beni dinyaala umono ngebe weti baata babamosi, babahale na ilimbisi.

¹⁴ Bisi diasa imiini ti Yiisu akwi na nde asiimbii mu babakwa. Bumosi ka, bisi diasa ka imiini ti Nziaambi sa asiimbili, itwaari na Yiisu, boosi babakwa mu imiini mu nde.

¹⁵ Ngwanya, dimono mi bisi dili mu uyaabisa mu yatala nziisili a Pfumu: babakaaba moonyi nha kati a bisi mu taanga di Pfumu akaayiri, a bakaaba pe nha kulu a babakwa.

¹⁶ Mu taanga di dikaa yuu kele a muniingi a mukuutu a batumu ba Nziaambi, na kele a mvu-ramvuri a Nziaambi, Pfumu nde makulu sa a umata ku yula na sa a sutuu. Baata babakwa mu imiini mu Kristo sa baba batsiomi mu usiimbuu.

¹⁷ Tumake, bisi badiba moonyi mu taanga dii, sa badinaangila mu matuti itwaari na bo, mu ubwaanina na Pfumu, mu ingiee-ingiee. Mu yii, bisi sa dibaabaanganga itwaari na Pfumu.

¹⁸ Ni mu buu, dihamisina bana mu bana, mu nzisili yi.

5

¹ Baana ba nguu, beni a dili na nzala pe ti basonuu beni mandaa, mu yatala taanga na ngu-ungu yi maa moosi makaayira.

² Mundaa ti beni bame diayiluu uyaaba ti, ilu-umbu kia Pfumu sa iyiri weti bu muyibi ubaayiri butsuu[☆].

³ Mu taanga di baata bakaaleele: «Bisi dili mutso iyeenge na izuunu», ni mu taanga dii, itsundat-sundu, pfluuyili sa yibwa nha yulu a bo, weti bu mukaasa ngaa yimi ali mu ubaa misoongo. Muutu pe wu utuu uvuu!

⁴ Ka beni, baana ba nguu, beni a dili pe kutso pimisi, paa ti iluumbu kii iyabwiilili beni weti muyibi.

⁵ Mu ngwanya, beni boosi, beni dili baana ba liyalila, na ba nyanga. Bisi a dili so baana ba butsuu, so ba pimisi pe.

[☆] 5:2 Mat 24.43; Luk 12.39; 2Pe 3.10

⁶ Ni mu buu, dinyaalani ula matolo weti babamosi. Ka dibaananani likanda na dikukani manyutu ma bisi.

⁷ Babubaala matolo, koo ula butsuu. Babubaakolo mala, koo ukolo ka butsuu.

⁸ Ka bisa beni badili baata ba nyanga, di-afwaana ukuku manyutu ma bisi. Dilwaatanani imiini na litoono weti ikutu kia itali kili mu uswee tulu mu midiingi. Dilwaatanani ilimbisi kia liyobolo weti iburu kia midiingi.

⁹ Mu ngwanya, Nziaambi a atoono pe ti bisi dimono kesi a nde, ka nde atoono ti bisi diholo liyobolo mu Pfumu Yiesu Kristo.

¹⁰ Kristo akwi mu ndaa bisi, paa bisi diba moonyi itwaari na nde mu taanga di nde akaayira, so diaba tolo, so a buu pe, bamisii.

¹¹ Ni mu buu, dihamisina na dibaasila bana mu bana mu ukulu mu imiini, weti bu beni dili mu ukwasa.

Tumini diatsielele na mabwee matsieelele

¹² Baana ba nguu, bisi diloombo kwaa beni mu ukiinzi babali mu usa isala kia mifuri nha kati a beni, babali mu ubiti na uha beni mandoongi mu tumini dia Pfumu.

¹³ Diha bo buzitu balaa na dimweese litoono mu bo, munda isala kia bo. Diba mu iyeenge nha kati a beni.

¹⁴ Baana ba nguu, bisi diloombo kwaa beni, mu usieembe babolo, dihamisa babali na boomo, dibaasila babahale na mifuri, dikama mitimi mu boosi.

¹⁵ Dikele muutu a vutulu mamabi mu mamabi pe, ka disaa taanga dioosi, mu uyiluu mamabwe nha kati a beni na kwaa baata boosi.

¹⁶ Dibaaba na kinya taanga dioosi.

¹⁷ Dibaakuundanga taanga dioosi.

¹⁸ Dikaavutulanga matoondo kwaa Nziaambi mu mandaa moosi. Maa ni mandaa ma Nziaambi ali mu uloombo kwaa beni, mu idiingi kia beni mu Yiisu Kristo.

¹⁹ A didimisi pe Muheebili wa Ngira.

²⁰ A dimeengele pe mandaa mamata kwaa Nziaambi.

²¹ Ka dikengese mandaa moosi: diholo mamabwe,

²² na dibisi mandaa moosi mamabi.

²³ Nyaala Nziaambi uli mu uha iyeenge, asa ti beni diba bangiri mu idiingi kia beni kioosi. Nyaala nde akebe imuutu kia beni kioosi, muheebili, muwuumu na manyutu a beni, diba biahele a bisieembi mu iluumbu kikaayiri Pfumu a bisi Yiisu Kristo.

²⁴ Nde wuli mu uta beni mbili li ahama, ni nde kaa kuusu mandaa maa moosi.

²⁵ Baana ba nguu, dikuundu ka mu bisi.

²⁶ Dinyumbutusunu bana mu bana mu litoono, weti baana ba nguu bangaa Kristo.

²⁷ Kolokolo a beni, mu kuumbu a Pfumu, di-taanga mukaanda wu kwaa baana ba nguu boosi.

²⁸ Nyaala bweese ba Pfumu a bisi Yiisu Kristo baba na beni!

New Testament in the Yaka language (Congo-Brazzaville)

The New Testament in the Yaka language of the Congo

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivatan (Yaka)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files dated 3 May 2025

3b876d40-c02b-5fa1-8385-1b3b9a90b6ec